

שמירת תורה ומצוות, ואז לפי הרבה שיטות, כשיגדל יפקע הגיור למפרע, ויתערב ח"ו זרע גויים בזרע ישראל. ולכך הסכים בדיעבד רק שיקחו ילד מאומץ מהורים יהודיים, ומדובר שהוחלט אצלם לקחת ילד לאימוץ, ורק היה צריך לבחור באיזה סוג ילד שיקבלו לאימוץ. מה-שאינ-כן במקרה השני, שהיה ברור שההורים הם שומרי תורה ומצוות, והילד שגוייר יהיה גר-צדק, ולכן העדיף שיקחו ילד נכרי שאין עליו חשש ממזרות ולא חשש שאח אחותו, ולכן במקרה זה עדיף לקבל ילד נכרי ולגייירו כדת וכדין.

לעצם הנידון של איסור יחוד וחיבוק ונישוק – באמת הורים שהם שומרי תורה ומצוות צריכים להיזהר לאחר שיגיע הבן לגיל 9 והבת לגיל ג' שנים להימנע מייחוד וכדומה. ובאמת בהרבה מבתי החרדים זהירים בכך. אך במקרה הראשון הרבי זצ"ל לא התריע על כך, משום שידע שלא יעמדו בזה, מאחר שאינם שומרי תורה ומצוות, וכבר החליטו בכל מקרה לאמץ ילד, והיה צריך להציל בכל מה דאפשר. במקרה השני – ייתכן שהיתה הוראה נוספת להיזהר בזה. ובפרט שבגיל קטן עדיין הדבר אינו נוגע למעשה, רק לאחר כמה שנים, ולכך כל הדברים נכונים וצודקים ואין בהם כל סתירה. כל זה כתבתי לענ"ד.

הרב יעקב אליעזרוב, אב"ד בבית הדין הרבני האזורי, ירושלים ת"ו

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לב"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תקנא

ערב שבת-קודש
פרשת תרומה
ב' באדר-א ה'תשס"ה

יוצא-לאור על-ידי
מכון ליובאוויטש שעל-יד
צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

לזכות

האחים התמימים הדגולים לבית
דייטש
הרה"ח ר' זלמן, ר' יוסף, ר' אברהם-משה
וגיסם ר' גבריאל גופין שיחי

אימוץ ילדים

מאת הרב יוסף-שמחה גינזבורג

את השאלה הבאה הפניתי לשורה של רבני חב"ד בארץ ובעולם. עד עתה נתקבלה תשובה ממשית אחת, של הרב אליעזרוב, אב"ד בבית-הדין האזורי בירושלים. הנני מביא את הדברים לפניכם, ואם יש מי שבידו מידע נוסף, אנא יואיל להביאו לפנינו, כדי לזכות את הרבים

שאלה:

באגרות-קודש, כרך יז, עמ' קד ('שערי הלכה ומנהג' אה"ע סי' יא) מיום יז אייר תשי"ח, אודות אימוץ ילד מבית-ספר לא-יהודי לבנות, ולסמוך על דין 'קטן שמגיירין אותו על-דעת בית-דין', המענה (מתורגם מאידיש): "חס ושלום לחשוב אודות דבר כזה, ואם אצלו ואצל זוגתו תחי' מוחלט לאמץ ילד, צריך להיות מאב ואם יהודיים, שנולד בכשרות, ובמאמץ מתאים ניתן למצוא זאת..." ובקטע הבא "אינו כותב על המצב בביתם בנוגע ל'שמירת' תורה ומצוות..."

וצריך ביאור מדוע לא העיר הרבי על עניין יחוד, חיבוק ונישוק (הדבר היה כמה שנים לפני שהחל הרבי לעורר על כך ברבים), ובפרט שלפי האמור במכתב — זו משפחה שאין ידוע מצבה בשמירת מצוות.

מאידך, בכרך כב עמ' רצו (שנדפס שנה אחרי ההו"ל של 'שערי הלכה ומנהג' א"ד, וחבל שנשמט גם מחלק ה' של הספר, מסי' קנד השייך לנושא), מיום ח' מנחם-אב תשכ"ב, כתוב לכאורה הפך ממש (גם זה מתורגם מאידיש): "לכותבם אודות אימוץ ילד (יהודי), הרי זה במקרים נדירים ביותר, שבהם יודעים בבירור שההורים היו זהירים בתורה ובמצוות. לרוב אין בטוחים בזה, ואז יש עדיפות כאשר האם אינה יהודייה, כי על-ידי גיור הילד נדחים הרבה ספקות ובעיות". [חבל מאד שאין גישה לדעת מה היו השאלות במענות אלו וכל כיו"ב].

האם ידוע לכם ההסבר לזה, והלכה למעשה?

ויש להעיר: סיבת ההסתייגות מאימוץ בכלל (בכרך כג עמ' כד נסמנו רוב המכתבים), לכאורה הוקתה חריפותה מזה כמה שנים, כי כיום גם בקרב הפסיכולוגים וכו' מקובל שעדיף כן לגלות לילד שהוא מאומץ. ולכאורה זה הטעם שכמה וכמה פעמים היו ברכות (גם בחלוקת שטרות מצווה לצדקה) לעניין זה ללא הסתייגויות מפורשות כבעבר.

מה ידוע לכם בנדון?

הרב יוסף-שמחה גינזבורג, עומר

תשובה:

לדעתי התשובה פשוטה. במקרה הראשון, כפי הנראה, מדובר במשפחה שאינה שומרת מצוות, או שהדבר מוטל בספק, ולכן התנגד האדמו"ר זצ"ל לשיגורו את הילד המאומץ, אשר יגדל ללא

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

ב' באדר-א' התשס"ה — ט' באדר-א' התשס"ה

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	ב' באדר-א	ה' מעשר שני ונטע רבעי. פרק ב-ד.	ה' מעשה הקרבנות.. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת קנ. קנא.
ש"ק	ג' באדר-א	פרק ה-ז.	פרק ב.	מל"ת קמא. קמב. קמג.
א'	ד' באדר-א	פרק ח-י.	פרק ג.	מ"ע קיט.
ב'	ה' באדר-א	פרק יא. ה' בכורים.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק ד.	מ"ע קלא. קכה.
ג'	ו' באדר-א	פרק ג-ה.	פרק ה.	מל"ת קמט. מ"ע קלב.
ד'	ז' באדר-א	פרק ו-ח.	פרק ו.	מ"ע קלג. קמד.
ה'	ח' באדר-א	פרק ט-יא.	פרק ז.	מ"ע פ. פא.
ו'	ט' באדר-א	פרק יב. ה' שמיטה ויובל.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק ח.	מ"ע פב. קלה. מל"ת רכ. רכא. רכב.

* בהוצאת קפאח: קמח.

זמני השבוע *

תאריך	עלות השחר**		זמן ק"ש	זריחת החמה	זמן זריחת החמה	חצות והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	72 ד'	120 ד'							
ו', ב' באדר-א	5.14	4.27	9.09	6.33	5.35	11.55	12.25	5.23.5	5.48
ש"ק, ג' באדר-א	5.13	4.26	9.09	6.32	5.34	11.55	12.25	5.24.3	5.49
א', ד' באדר-א	5.12	4.25	9.08	6.31	5.34	11.55	12.25	5.25.2	5.50
ב', ה' באדר-א	5.11	4.24	9.08	6.30	5.33	11.55	12.25	5.26.1	5.51
ג', ו' באדר-א	5.10	4.24	9.07	6.29	5.32	11.55	12.25	5.26.9	5.51
ד', ז' באדר-א	5.09	4.23	9.07	6.28	5.31	11.55	12.25	5.27.8	5.52
ה', ח' באדר-א	5.09	4.22	9.06	6.27	5.30	11.55	12.25	5.28.6	5.53
ו', ט' באדר-א	5.08	4.21	9.06	6.26	5.29	11.55	12.25	5.29.5	5.54

* הזמנים מתייחסים לאזור השפלה. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנוראית. אולם אדה"ז בסידורו (סדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	צה"ש	דה"י	צה"ש	דה"י	צה"ש	דה"י	צה"ש	דה"י
תרומה	6.01	4.47	6.02	5.01	6.01	4.51	5.05	6.03
תצוה	6.06	4.53	6.08	5.07	6.06	4.58	5.11	6.09

עורך ראשי: מנחם-מענדל ברוד • עורך: שניאור-זלמן רודמן • הגהה: יוסף-יצחק איידלמן

מרו"ל: מכון ליובאוויטש שיע"י צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו — המרכז

יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב

כתובת: ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל': 03-9607588, פקס': 03-9606169

ISSN 0793-7474 אינטרנט: http://chabad.org.il דואר-אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

הלכות ומנהגי חב"ד

מאת הרב יוסף-שמחה גינזבורג

שבת-קודש פרשת תרומה,

ג' באדר א'

יום רביעי,

ז' באדר א'

בקריאת התורה, עליית 'שלישי' מתחילה מפרשת המנורה: "ועשית מגורת זהב טהור" (כה, לא).

מוצאי-שבת-קודש:

במקומות שבהם שכיחה עננות כבדה ורציפה בעונה זו, ויש חשש שלא יוכלו לקדש את הלכנה בזמן, ויש אפשרות לקדש את הלכנה אחר ג' ימים² (מעט-לעת³) מהמולד (ומן זה הל בחודש זה בליל שבת-קודש⁴ בשעה (4:56) – יש להקדים ולקדשה, ואין להמתין עד אחר שבעה ימים מהמולד.

יום שלישי בלילה, אור ליום רביעי: הערב – התחלת זמן קידוש לבנה, כיממה השביעית מהמולד, אבל אם לא צפויה עננות מוגברת בשבת, ממתניים לכתחילה עד מוצאי שבת-קודש⁵.

יש להשתדל להוסיף ביום זה בשמחה של תורה ובשמחה של מצווה, כיוון שנולד בו משה רבינו ע"ה, מושיען של ישראל⁶.

בשבעה באדר – וכן בתפילת מנחה שלפניו – לא היו נשיאי חב"ד אומרים תחנון. זאת דווקא לאחר שעלו לנשיאות, אבל לא לפני זה⁷.

¹ בשערי הלכה ומנהגי יו"ד סי' קיא.

² כמבואר בהתקשרות: גיליון תנד עמ' 15, ושי"ב.

³ רמ"א סי' תכו סי"ב, שממתינים למוצאי שבת "אם ליל מוצאי שבת הוא קודם י" בחודש" ובלבוש סי' ק' ומג"א סי' ק' ד ביארו שאם מוצאי שבת הוא י"א ואילך אין ממתניין, דהיינו אם יישארו עוד חמש לילות נוספים עד סוף הזמן (ובסי' קידוש לבנה הנייל פי"ג הע"י יז העיר, שלפי השו"ע שמקל לקדשה עד ט"ו מעליע מהמולד יש לחשוב ה' לילות עד אז, ע"כ. ואולי גם לדין הוא כן, ע"פ ההנהגה האמורה ברישימה הנייל הערה 7).

⁴ והנה בהנחת שיחת ש"פ נח תשנ"ב (שיחות קודש תשנ"ב ח"א עמ' 266) נרשם שהרבי אמר בפשיטות שבקביעות דאז, התחלת זמן קידוש לבנה הוא במוצאי שבת י"א חשוון. ובשיחה המוגהת (סה"ש תשנ"ב ח"א עמ' 68) הביא הרבי את לשון הרמ"א הנייל, והוסיף: "ובפרט במדינות שרגיל יותר שהשמים מכוסים בעננים, ובפרט בימות החורף", ובהערה 122: "ראה הגהות כ"ק אדניע ושער הכולל שם, שמטעם זה לא היה הצמח-צדק מקפיד בימות החורף להמתין עד אחר ז' ימים. אבל פשוט שחילוק בזה באם דרים במדינה שכמה וכמה (מחודשי החורף אינם מעוננים", ע"כ. אך כמובן, שכאשר יש עננות בפועל, מקדימים הן מז' בחודש והן ממוצאי שבת. ומה שהרבי לא נהג כן (לקדש לפני ז' ימים), אולי זהו ע"ד המסופר בסי' דיני ומנהגי ר"ח – חב"ד פי"ב הע"י 32, וכיו"ב וע"ע.

⁵ 8) התוועדות: תשמ"ח ח"ב עמ' 388. התוועדות: תשמ"ו ח"ב עמ' 589.

⁶ 9) ספר המנהגים עמ' 72, מרשימותיו של הרבי.

"הפרשה" ו"הרמה" בחיי היהודי

בתרומת המשכן הייתה קודם כולל "הפרשה" של כסף, זהב ונחושת, ולאחר מכן "הרמה" – עשיית המשכן וכליו מדברים אלה ׀ תחילה צריך האדם להפריש את כל עניניו מעניני עולם-הזהב ולהחדיר בהם קדושה ׀ בשלב הבא עליו להעלות את עניניו למעלה עד שהם בעצמם יהיו קדושים ׀ משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

ובלשון הזהר (ח"א יב,ב): "לאפשה לה". וכידוע בעניין "ותן חלקנו בתורתך" – שלכל אחד ואחד מישראל יש חלק מיוחד בתורה, שזהו מה שהוא מחדש בתורה, מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש. וכל זה – כאמור – בכל חלקי התורה, ועד שבכוחו לחדש בכל עניין פרטי שבתורה.

ועל-פי זה: מכיוון שנאמר "והיה מספר בני ישראל אשר לא ימד ולא יספר מרוב", באופן של בלי גבול, נמצא, שגם החידושים שיכול "תלמיד ותיק" לחדש בכל עניין פרטי שבתורה הם באופן דבלי גבול – בהתאם למספרם של בני ישראל שבכוחם וביכולתם לחדש בעניין פרטי זה.

אמנם, מובן ופשוט שאי-אפשר ללמוד ולבאר ריבוי עניינים בבת אחת. כדי להבין דבר בשכלו [שרק באופן כזה יוצא ידי חובת לימוד התורה בנוגע ללימוד תורה שב-על-פה, מה- שאין-כן אם אינו מבין כו'] – בהכרח להתעכב על כל עניין פרטי בפני עצמו, ולברור על כל פרטיו, עד שמשיג ותופס את הדבר בשכלו. – אמנם, אין זה שולל את הצורך שיש בידיעה כללית, אבל ביחד עם זה, בהכרח ללמוד ולהתעכב על כל פרט ופרט בפני עצמו.

ועל-דרך זה מובן בנוגע לריבוי העניינים

א. ישנו עניין עיקרי בשבת זו – שבה קורין בתורה פרשת תרומה.

ועל-פי תורת אדמו"ר הזקן הידועה שצריכים "לחיות" עם פרשת השבוע, ועל-אחת-כמה-וכמה ביום השבת שאז קורין בתורה את כל הפרשה כולה – מובן, שיש להתעכב על ההוראות המיוחדות שלמדים מפרשת השבוע, פרשת תרומה.

ובהקדים:

בפרשת תרומה ישנם ריבוי עניינים עד אין סוף – שהרי כשם שכללות התורה כולה היא באופן דאין סוף, כמו שכתוב "ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים", "שישים המה מלכות גו' ועלמות אין מספר", כך הוא גם בנוגע לכל עניין פרטי שבתורה, ובפרט – פרשה שלימה בתורה, שיש בה ריבוי עניינים עד אין קץ.

דהנה, כל אחד ואחד מישראל חייב בלימוד התורה, כפסק דין הרמב"ם (הלכות תלמוד-תורה, פרק א, הלכה ח) – "כל איש מישראל חייב בתלמוד תורה בין עני בין עשיר, בין שלם בגופו בין בעל יסורין כו'", ועד שחייב לחדש בתורה, כפסק דין אדמו"ר הזקן (הלכות תלמוד-תורה, פרק ב, הלכה ב) שצריך "לחדש חידושי הלכות רבות לפי רוחב שיש בלבו... וכן בדרשות הגדות כו'", היינו לחדש בכל חלקי התורה (ראה גם אגרות-הקודש סימן כ"ו),

דבר מלכות

שבפרשת תרומה – שאין אפשרות ללמוד ולבאר את כל העניינים בבת אחת, אלא בהכרח להתעכב על עניין פרטי מסוים. ולכל לראש – יש להתעכב על ההוראה הגלמדת משמה של הפרשה, ובעניינינו – פרשת "תרומה", מכיוון ששם הפרשה הוא עניין כללי השייך לכל ענייני הפרשה, שכן, כולם מופיעים בפרשה זו.

ובעניין זה גופא, שבו כמה אופני ביאורים, על-דרך הפשט, על-דרך הרמז, על-דרך הדרוש ועל-דרך הסוד – יש להקדים את ביאור העניין על-דרך הפשט, כי:

הלימוד על-דרך הפשט שייך לכל חלקי התורה – שהרי גם בלימוד על-דרך הרמז, הדרוש והסוד קיים הכלל שאין מקרא יוצא מידי פשוטו, וכן לכל לומדי התורה – ל"בן ארבעים לבינה", "בן חמש-עשרה לגמרא", "בן עשר למשנה" ו"בן חמש למקרא", ועוד לפני זה – "משהתניק מתחיל לדבר אביו מלמדו

תורה", "מלמדו" דייקא, היינו, שעניין זה נקרא בשם "לימוד", ובוודאי הכוונה אינה אלא ללימוד על-דרך הפשט.

וגם עניין זה צריך להתבטא בהוראה למעשה בפועל – מכיוון ש"המעשה הוא העיקר", ושבעניין המעשה שווים כל בני ישראל.

ב. בפירושו תיבת "תרומה" – על-דרך הפשט – שני פירושים: (א) לשון הפרשה (פירוש רש"י על הפסוק), וכן הוא בתרגום: "אפרשותא", (ב) מלשון הרמה – כפירוש הזוהר (פרשתנו קמז,א), אבל פירוש זה מובן גם על-דרך הפשט, כמו "ארים ניסי", "תרום ידי", וכיוצא בזה. והעניין בזה:

כאשר יהודי הפריש חלק מממונו [כסף, זהב ונחושת, ושאר י"ג וט"ו דברים האמורים בפרשה] עבור עשיית המשכן, הרי על-ידי הפרשה זו נפעלת קדושה בדבר, שכן, הדבר נעשה ממון של הקדש. כלומר: למרות שלפני הפרשה היה זה חלק משאר ממונו – הנה

מלאכת המשכן

המכפר על עבודת-זרה, וכן דרשו רז"ל פסוק "לא תעשון אתי אלוקי כסף", על דיין שאינו הגון (ירושלמי, ביכורים פ"ג ה"ג), כי עיקר חטא זה תלוי במחשבת הדיין, כמו שנאמר (משלי יב,ה) "מחשבות צדיקים משפט", כי הם שלמים במשפט גם במחשבתם.

(כל"יקר)

יום שלישי

ומגבעות תעשה להם לכבוד ולתפארת (כח,ב)

לכבוד ולתפארת. טעם שאמר כן פעם ב', לרמוז מה שאמרו בזכחים (יח,ב) וזה לשונם: "היו מטושטשין או מקורעין ועבר – עבודתו פסולה". ותניא עוד שם בד שהיה חדשים, ואמרו בש"ס (שם), "חדשים – אין, שחקים – לא. והתניא משוחקין כשרים וכו'?" אלא למצווה וכו'". והוא אומר "לכבוד" – כנגד קרועים וזה לעיכובא, "ולתפארת" – כנגד חדשים וזה למצווה. ולזה הוצרך הכתוב לומר שניהם, וזולת זה היה לו לומר "לתפארת", שהוא יותר מאומר "לכבוד".

(אור"החיים)

יום רביעי

וזה הדבר אשר תעשה להם לקדש אותם לכהן לי (כט,א)

זה שאמר הכתוב, כבוד חכמים ינחלו (משלי ג,לה) אלו ישראל. וכסילים מרים קלון (שם), אלו עובדי עבודה-זרה. ואימתי נחלו ישראל כבוד? בשעה שקיבלו את התורה. אמר רבי יוחנן, שישים ריבוא של מלאכי השרת ידרו עם הקדוש-ברוך-הוא לסיני, שנאמר, רכב אלוקים ריבויים אלפי שינאן (תהילים סח,יח), והיו נותנים עטרות בראש כל אחד ואחד מישראל.

(מדרש-תנחומא)

יום חמישי

ובגדי הקודש אשר לאהרון יהיו לבניו אחריו למשחה בהם (כט,ט)

אמר רב חיסדא: מתנות כהונה אין נאכלות אלא צלי, ואין נאכלות אלא בחרדל. מה הטעם? "למשחה" – לגדולה, כדרך שהמלכים אוכלים.

(חולין קלב)

יום שישי

ונועדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבודי (כט,מג)

צריך לדעת כוונת הכתוב מה בא ללמדנו באומרו "ונועדתי שמה לבני ישראל?" וייראה, כי בא לתת טעם למה שאומר בגמר דבריו "ונקדש בכבודי", ואמרו זיכרונם לברכה (ובחים קטו,ב) שכאן נאמר למשה "בקרובי אקדש". לזה הקדים לומר "ונועדתי שמה לבני ישראל", פירוש לצד [=מפני] שאני מזמן שכינתי לבני ישראל, חוששני להם מפרצת גדר ומיעוט כבוד מהם. לזה צריך לקדשו בקרובי, כדי שיראו ממקדשי, ורמו לו שלא הוצרך לעשות דבר אלא לצד ישראל, אבל לצידו [=של משה] אינו צריך לאיום זה.

(אור"החיים)

"כאילו הם עוסקין בניין הבית"

על-פי קריאת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו משבת פרשת משפטים, מברכים-החודש אדר ראשון ה'תשמ"ט ('התוועדות' תשמ"ט, כרך ב, עמ' 317) להוסיף לשיעורי החת"ת של ימים אלו "מפירושי חז"ל בתורה שבעל-פה (על-כל-פנים מאמר ופירוש אחד על פסוק אחד), כפי שנלקטו כבר בספרים" - הננו להגיש בזה מפירושי חז"ל לפרשת תרומה, מחולקים לפי ימי השבוע הבאים עלינו לטובה

שבת-קודש פרשת תרומה

אורך החצר מאה באמה ורוחב חמישים בחמישים (כו,יח)

חצר אורכה מאה אמה ורוחבה חמישים, שנאמר "ועשית את חצר המשכן". אבל אי אתה יודע כמה רוחבו של קומה [קלע]. כשהוא אומר וקומה ברוחב חמש אמות, הווי, מה קומה חמש אמות, אף רוח בחמש אמות. כיצד היה מעמיד את החצר? היה נותן עשרים אדנים של נחושת בצפון ועשרים בדרום ועמוד בתוך כל אחד ואחד, וטבעת קבועה באמצעיתו, והיה נותן את הקונטיסיין במיתרין ובעמודין; והקונטיסיין — אורכו של כל אחד ואחד שישה טפחים ורוחבו שלושה; ותולה את הטבעות בתוך האונקלין וכורך בה את הקלע כמין קלע זו של ספינה. נמצא הקלע יותר מן העמוד שתי אמות ומחצה מצד זה ושתי אמות ומחצה מצד זה, וכן לעמוד השני.

(ילקוט-שמעוני)

יום ראשון

ואתה תצווה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך (כו,ב)

מה מנורה, שאינה לאכילה, טעונה שמן זית זך, מנחות שהן לאכילה אינו דין שיהיו טעונין שמן זית זך?! תלמוד לומר: זך כתית למאור ולא זך כתית למנחות. אמר רבי חנינא סגן הכהנים, אני הייתי משמש בבית-המקדש ומעשה ניסים היה במנורה. משהיו מדליקין אותה מראש-השנה, לא הייתה מתכבה עד שנה אחרת. ופעם אחת לא עשו הזיתים שמן, התחילו הכהנים לכבות (ספרים אחרים: לבכות). אמרו רבותינו ז"ל, כיוון שהיו מדליקין המנורה, כל חצר שבירושלים, הייתה משתמשת לאורה. לכך נאמר, ויקחו אליך שמן זית זך כתית.

(מדרש-תנחומא)

יום שני

ועשית חושן משפט מעשה חושב כמעשה אפוד (כה,טו)

לפי שנאמר "מעשה חושב כמעשה אפוד", תלה עניין החושב באפוד, לומר לך שקלקול הדינין שקול כנגד עבודה-זרה, כמו שאמרו רז"ל (סנהדרין ז,ב), "כל המעמיד דיין שאינו הגון כאילו נטע אשירה כו", והיינו עבודה-זרה. על כן אמר שחושן המשפט המכפר על הדינין יהיה כמעשה אפוד

אמנם, ישנו עניין נעלה עוד יותר — תרומה מלשון הרמה: הרמה פירושה — שמציאות הדבר מתעלה ומתרומם למעלה, ולא רק שממשיכים עניין של קדושה במציאות המטה. ישנם עניינים שבהם צריכים לפעול הפרשה והרמה, ויש עניינים שבהם צריכים לפעול עניין של הרמה בלבד, מכיוון שהם מופרשים ועומדים, וכיוצא בזה. ולדוגמה — בעניין הזמן:

בעלותו של האדם על החפץ מתבטאת בכך שיכול למוכרו או לתיתו במתנה, אבל כיצד יכולתו לשנות את מהות הדבר מחולין לקודש?!

ליתר ביאור: הפרשה פירושה — שהדבר נשאר באותו גדר ועולם שהיה לפני כן, ורק מפני שהמשיכו בו קדושה ממקום אחר (מלמעלה), לכן נעשה מופרש (תרומה מלשון הפרשה) משאר הדברים שבגדר ועולם זה. אבל הרמה פירושה — שהדבר נעשה מורם למעלה, העלאה מלמטה למעלה — לגדר ועולם אחר לגמרי, שאינו בערך כלל.

ושני עניינים אלו — ישנם בתרומת המשכן: לכל לראש — "ויקחו לי תרומה", היינו, שיהודי מפריש חלק מממונו עבור עשיית המשכן, היינו, שפועל וממשיך קדושה בחלק מסויים שהפריש מממונו (המשכה מלמעלה למטה), אבל גם לאחר זה נשאר הדבר בגדר המטה.

ולאחרי זה — "ועשו לי מקדש", היינו, שלקחו את הזהב וכסף ונחושת ועשו מהם את המשכן וכליו, עניין של הרמה לגדר ועולם שבאין ערוך כלל, שכן, דבר זה נעשה חלק מהמשכן וכליו.

ג. ביאור ב' עניינים אלו בעבודת האדם — באותיות פשוטות: לכל לראש — צריך יהודי להפריש מענייניו לקדושה, ואחרי-כך עליו להוסיף בזה ולפעול גם עניין של הרמה.

ובזה ריבוי פרטים — בכל דבר לפי עניינו:

"וזה שער השמים", מקום מכוון כנגד בית המקדש של מעלה כו', ומובן, שעל-ידי התפילה נפעל עילוי גם בחלק הזמן שבו מתפלל היהודי – עילוי באופן של הרמה, לדרגה שבאין ערוך לגמרי.

הן בנוגע ללימוד התורה – עליה נאמר "הלא כה דברי כאש", ובפרט על-פי מאמר רז"ל "כל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו", היינו, שעל-ידי לימודו בתורה פועל שזמן זה נעשה בדוגמת העניין דמתן-תורה ממש.

[כפי שמבאר ארמו"ר הזקן (תורה-אור יתרו סזא) בפירוש מאמר רז"ל (ברכות כבא) "מה להלן באימה וביראה וברתת ובויע אף כאן באימה וביראה וברתת ובויע", ש"לכאורה אינו מובן דמיון זה, מה להלן אף כאן, שהרי במעמד הר סיני וכל העם רואים את הקולות, ופנים בפנים דבר ה', מה-שאין-כן בעסק התורה של כל אדם שלומד בפני עצמו? כיצד יכולה "תורת אמת" לדרוש "מה להלן כו' אף כאן", היינו, שיהודי ירגיש באמת [לא שיעשה את עצמו כאילו מרגיש...] "אימה ויראה ורתת וזיע" כמו במעמד הר סיני ממש – הרי במעמד הר סיני היו קולות ולפידים, ראיית מעשה מרכבה וכו' וכו', ואם כן, מהו איפוא הדמיון "מה להלן כו' אף כאן"?! – אלא ביאור הדברים, ש"גם עסק התורה שבכל אחד ובכל זמן הוא דבר ה' ממש שנאמר למשה מסיני", ומכיוון שישנו העניין העיקרי דמתן-תורה – "דבר ה' ממש" – הרי זה בדוגמת העניין דמתן-תורה ממש, שהרי למאי נפקא-מינה העניין ד"מעשה מרכבה" כאשר ישנו "דבר ה' ממש", ולכן, "תפול עליו אימה ויראה כאילו קבלה היום מהר סיני".

ובפרט על-פי המבואר בכתבי האריז"ל (ליקוטי הש"ס למועד-קטן) שד' הלשונות "אימה ויראה ורתת וזיע" הם כנגד ד' אותיות שם הוי', ששייכותם למתן-תורה – הן "להלן" והן "כאן" – היא, מכיוון שמתן-תורה עניינו "אנוכי הוי' אלוקיך", שפירושו ש"הוי'" נעשה

"אלוקיך" – כוחך וחיותך (כמובן ממה שכתוב בשולחן-ערוך (או"ח ס"ה) בכוננת השמות (כו)).

והן בנוגע לקיום המצוות – שעל-ידי זה נעשים אברי גופו (המקיימים המצווה) בבחינת "מרכבה" לקדושה, כגון היד המחלקת צדקה לעניים או עושה מצווה אחרת" (תניא פרק כ"ג), ומובן, שקיום המצווה פועל עילוי – באופן של הרמה – גם במציאות הזמן שבו מקיימים את המצווה.

אמנם, כל זה הוא בנוגע לימי החול, שבהם זקוקים גם לעניין של הפרשה, היינו, שאדם יפריש זמן מסויים לענייני קדושה, שכן, לולי זאת, הרי זמן הוא עניין של חול סתם;

אבל בנוגע ליום השבת – אין צורך בפעולת ההפרשה, מכיוון שיום השבת מופרש ומובדל משאר ימי החול גם ללא עבודת האדם, ובלשון חז"ל: "מקדשא וקיימא". ועבודתו של היהודי היא – לפעול בזה עניין של הרמה, על-ידי קיום המצווה ד"וקראת לשבת עונג", שעל-ידי זה מוסיף בעניין התענוג דקדושת השבת, כמדובר כמה פעמים אודות דיוק לשון חז"ל (שבת קיחא) "כל המענג את השבת", ולא "כל המתענג בשבת" – שיהודי פועל תוספת תענוג ביום השבת [ולהעיר מהשייכות דעניין זה לסעודה שלישית בזמן ד"רעווא דרעוויין", שכן, סעודה זו קשורה עם "נחלת יעקב אביך", "נחלה בלי מצרים"].

ד. והנה, כשם שנתבאר ב' העניינים דהפרשה והרמה ביחס לעניין הזמן, כן הוא גם ביחס לכל פרטי עבודת האדם, ועד לעניין העיקרי והכללי שאודותיו מדובר בפרשת תרומה – "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", בנוגע לחייו הפרטיים של כל אחד ואחד מישראל:

עבודתו של יהודי היא – "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", בתוכם – לשון רבים, בתוך כל אחד ואחד, היינו, לעורר ולגלות את המקדש שבלבו פנימה, ועד שפועל – בכוח זה – "שגם ביתו נעשה מקדש ומשכן לו יתברך.

נוטה לכאן ולכאן). היינו, שיש דבר שהוא אמצעי, וההטיה לאיזה צד, למעלה או למטה, נקראת שיטה.

אף תיבת "שטות" היא מאתו שורש. נמצא כי "שיטים" ו"שטות" – כולם משורש אחד.

והנה דרך המיצוע היא דרך ההיגיון והשכל. ההטיה מדרך זו לכיוון מטה היא "שטות דלעומת זה" (דקליפה), וההטיה כלפי מעלה היא "שטות דקדושה".

"שטות דלעומת זה" היא אותה רוח שטות הגורמת לאדם לחטוא, וכמאמר רז"ל (סוטה ג) "אין אדם עובר עבירה אלא אם-כן נכנס בו רוח שטות". "שטות דקדושה" היא כאשר יהודי עובר את ה' באופן שלמעלה מטעם ודעת, ועל-דרך מה שאמרו רז"ל (כתובות יז), "אהני ליה שטותיה לסבא".

עבודת האדם היא אפוא להפוך את ה"שטות דלעומת זה" ל"עצי שיטים עומדים" – "שטות דקדושה".

(ספר המאמרים תשי" עמ' 114)

והבריה התיכון בתוך הקרשים מבריה מן הקצה אל הקצה (כו,כז)

תנא: בנס היה עומד (שאחר שהקרשים כולם נתונים באדנים... היה נותנו ומבריה לשלושת הרוחות, ואין לך אומן יכול לעשות כן, ובנס היה נכפף מאליו (שבת צח)

הבריה התיכון רומז לבחינת הרעת, שעניינה התקשרות לאלוקות; דעת מלשון התקשרות, כנאמר (בראשית ד), "והאדם ידע את חווה אשתו", והיא מצויה אצל כל יהודי ויהודי. התקשרות זו ניתנת כמתנה מלמעלה, וזהו "בנס היה עומד".

כיצד זוכים למתנת-גילוי זה שמלמעלה?

מסביר רש"י:

"היה נותנו כו" – תחילה צריכה להיות ה"נתינה", ההתמסרות וההשתעבדות העצמית לאלוקות. ודווקא על-ידי זה מתגלה ההתקשרות.

"ואין לך אומן יכול לעשות כן" – על-ידי "עבודת אומן" אי-אפשר להבריה מן הקצה אל הקצה. "עבודת אומן" משמעותה עבודה שכלית. על-ידי השכל לבדו, החכמה והבינה, לא יוכל האדם להגיע לגילוי ההתקשרות האמורה לאלקות. להתקשרות זו מגיעים על-ידי התמסרות לה'. רק כך זוכים שיהיה "מבריה מן הקצה אל הקצה" – ש"תומשך" השפעת הטוב בצורה מרובה מן הקצה העליון עד לקצה התחתון – מלמעלה למטה.

(ספר המאמרים קונטרסים, כרך א, עמ' 319-318)

פרשת תרומה

גביעיה כפתוריה ופרחיה (כה, לא)

ששת קני המנורה הם כנגד "שישים המה מלכות" (שיר-השירים ו), שישים המסכתות שבש"ס, כדרשת חז"ל (במדב"ר פי"ח);
הכפתורים והפרחים – הם כנגד "הפילגשים והעלמות" (שבפסוק האמור) שהם, כדרשת חז"ל, הברייתות והמימרות;
הגביעים – רומזים לפנימיות התורה. שהרי בגביעים שותים יין, ויין רומז לפנימיות התורה, הנקראת "יינה של תורה" (כנאמר, "נכנס יין – יצא סוד").

(אור-התורה, שמות כרך ה עמ' איתצא)

וכפתור תחת שני הקנים ממנה... לששת הקנים היוצאים מן המנורה (כה, לה)

המפרשים כתבו, שגוף המנורה רומז לתורה שבכתב, וששת הקנים היוצאים ממנה רומזים לשישה סדרי משנה, תורה שבעל-פה (שהרי כל תורה שבעל-פה מבוססת על המקרא, וכלשון הרגיל בש"ס: "מנא הני מילי? – דאמר קרא").

לפי זה יש לומר רמז נוסף בכפתור תחת שני הקנים: מקום יציאת הקנים מהקנה האמצעי רומז להתחברות המשפיע (תורה שבכתב) והמקבל (תורה שבעל-פה). נמצא שיש שם אור כפול (מהתחברות שתי הבחינות); ולכן היה שם כפתור, היינו שהיה עב יותר משאר מקום המנורה.

(תורה-אור ויקהל דף פ"ח עמ' ב)

ועשית מכסה לאוהל עורות אילים מאדמים ומכסה עורות תחשים מלמעלה (כו, יד)

הן עורות האילים והן עורות התחשים באים ממין החי ולא ממין הצומח, כשאר הדברים במשכן. מבין שניהם – יש מעלה בעור התחש על עור האיל, בזכות הצבע המיוחד שלו; צבע שהוא חלק ממהותו ומשפיע על תכונותיו, כפי שנאמר עליו, "ששש ומתפאר בגווניו שלו" (רש"י בתחילת הפרשה).

המשמעות הפנימית של הדברים:

מין החי רומז לקב"ה, כביכול, שהוא "חי העולמים" ומקור החיים גם של עצם מציאות הנבראים וגם של כל תכונותיהם, כי "מאמיתת הימצאו נמצאו כל הנמצאים".

מאחר שבמשכן ובמקדש היו כל ענייני האלוקות בגילוי, לפיכך היו במשכן עורות תחשים שבהם יש ביטוי מודגש לכך; שכן כאמור, גם צבע עורם (דבר טפל והיצוני), הוא חלק ממצוינותם בתור "חי". כל זה בא ללמדנו שגם לפרטים החיצוניים בנבראים יש רק מקור אחד – "אמיתת הימצאו", "חי העולמים".

(לקוטי-שיחות, כרך לא, עמוד 138)

ועשית את הקרשים למשכן, עצי שיטים עומדים (כו, טו)

שורש תיבת "שיטים" הוא "שיטה" שמשמעותה נטייה (כי מחמת גובהו של עץ השיטה הוא

ובעבודה זו – דעשיית מקדש מביתו הפרטי – ישנם ב' העניינים דהפרשה והרמה: לכל לראש – צריך לפעול שהבית וכל אשר בו יהיו מופרשים ומובדלים מכל שאר הבתים בשכונה זו, בעיר זו, במדינה זו ובכל העולם ובעבודתו זה – דעשיית מקדש מביתו הפרטי – ישנם ב' העניינים דהפרשה והרמה: לכל לראש – צריך לפעול שהבית וכל אשר בו יהיו מופרשים ומובדלים מכל שאר הבתים בשכונה זו, בעיר זו, במדינה זו ובכל העולם

כאשר עוסק בענייני תורה ומצוות בפועל ממש – מתרומם ומתעלה זמן זה לגדר ופוג אחר לגמרי מצד קדושת התורה והמצווה

כולו, שכן, בית זה הוא הוא "בית יהודי", וכלי הבית נועדו עבור ענייני יהדות וקדושה. ולאחרי כן נפעל עניין של הרמה – כאשר ביתו של היהודי וכל אשר בו חרור ומאיר באור התורה ומצוותיה בפועל ממש, שעל-ידי זה מרימים ומעלים את הבית וכל אשר בו שיהיה בדוגמת המשכן וכליו, הן קרשי הבית, הכתלים והגג – בדוגמת הקרשים והיריעות, הן השולחן והמנורה שבבית – בדוגמת השולחן והמנורה שבמשכן, וכיוצא בזה בנוגע לכל שאר הפרטים שבבית, שבכולם נפעלת קדושה על-דרך ובדוגמת קדושת המשכן.

ועל זה נאמר "וכן תעשו – לדורות", היינו, שכשם שבמעשה המשכן היו ב' העניינים דהפרשה והרמה, לכל לראש "ויקחו לי תרומה", ואחר-כך "ועשו לי מקדש" (כנ"ל ס"ב), כן הוא גם בנוגע לעשיית המשכן "לדורות" – בעבודתו הפרטית של כל אחד ואחד מישראל עד סוף כל הדורות – שצריכים להיות בה ב' העניינים דהפרשה והרמה. ומוכן, שעניין זה – "וכן תעשו לדורות" – הוא גם לשון ציווי וגם לשון הבטחה, כשאר עניינים כיוצא בזה.

בפועל ובגלוי בעולם הזה הגשמי. ובפרט – שתורה "לא בשמים היא", ועיקרה – בעולם הזה הגשמי, כמבואר במדרשי רז"ל (מדרש תהילים (באבער) פ"א, 1) שהקב"ה ובית-דין של מעלה הולכים לשמוע מה פסקו בבית-דין של מטה בנוגע לקידוש החודש, ולא רק בנוגע לקידוש החודש, אלא גם בשאר ענייני התורה, כראיתא בגמרא (בבא-מציעא פ"א, א) שכאשר היתה פלוגתא ב"מתיבתא דרקיע", אמרו "מאן נוכח, נוכח רבה בר נחמני", נשמה בגוף, בעולם הזה הגשמי דווקא.

ובפשטות – שבקרוב ממש נזכה לראות את בית-המקדש השלישי, "מקדש אדני כוננו ידיך", בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש – שלא נתחלקה לשבטים (מגילה כ"א), "עיר שחברה לה יחדיו – עיר שהיא עושה כל ישראל לחברים" (ירושלמי חגיגה, פרק ג, הלכה ו), שזהו כללות העניין דאהבת ישראל ואחדות ישראל. במהרה בימינו ממש, ושמתח עולם על ראשם.

(חלקים מהתועודות שבת-קודש פרשת תרומה, ב' דראש-חודש אדר ראשון ה'תשד"מ; יתורת-מנחם – התועודות ה'תשד"מ, כרך ב, עמ' 1023-1030 – בלתי מוגה)

ה. והנה, על-ידי כללות מעשינו ועבודתנו בעניין ד"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בביתו

לפרוץ את גדרי הגלות

הרגע האחרון בגלות, ייעשה הרגע הראשון של הגאולה

בעומדנו בפתיחת חודש אדר [...] – ועל-פי הירוע שפתיחה של דבר יש בה כוח מיוחד, שפותח את הצינור של שמחה במשך כל הימים דחודשי אדר בשנה זו – צריך לשאוב מיד כוחות מהפתיחה ומהכניסה ("משנכנס אדר") כדי להרבות בכל ענייני שמחה,

על-ידי שכל אחד ואחת מקבלים עליהם החלטות טובות ומביאים אותן למעשה בפועל – להשתרל בכל האופנים להוסיף ולהרבות בדברים המשמחים, החל כבר ביום זה, באופן המותר בשבת [ובפרט ש"וביום שמחתכם אלו השבתות"], ולאחר מכן – באופן של מוסיף והולך ואור ושמח בכל יום ויום משני חודשי אדר, בכל יום להוסיף עוד יותר בענייני שמחה [כידוע שבשמחה צריך בכל יום להיות חידוש – "פנים חדשות"].

...ויהיה-רצון שעל-ידי ההוספה וריבוי בשמחה – ייפרצו כבר כל הגדרים, החל מהגדרים האחרונים שנתרו בגלות, ושיהפכו לטוב ולקדושה,

ובעיקר – לפרוץ את הגדרים של הרגע האחרון בגלות, שהוא ייעשה כבר הרגע הראשון של הגאולה, שזה בא על-ידי מעשינו ועבודתנו בכלל ובפרט מתוך שמחה.

(תרגום משיחת שבת-קודש פרשת תרומה היתשמי"ב – ספר-השיחות היתשמי"ב, כרך ב, עמ' 391)

"יבנה מקדש במקומו"

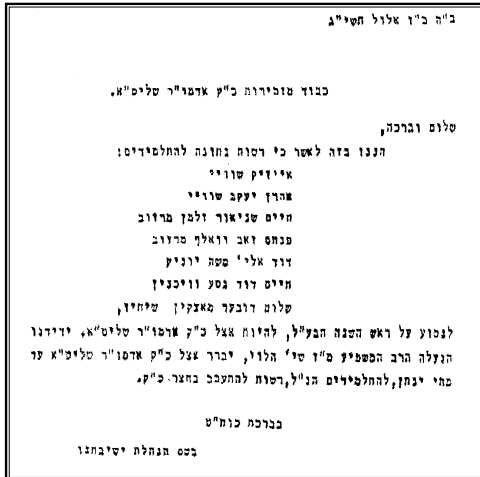
...ויהיה-רצון שהדיבור ככל העניינים האמורים יבוא במעשה בפועל... ובפשטות – שזוכים בקרוב ממש לגאולה האמיתית והשלמה על-ידי משיח צדקנו, ש"יבנה מקדש במקומו" – בהתאם לקריאה בפרשת תרומה (שהולכים לקרוא בתפילת מנחה): "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", כאשר זוכים לבוא ביחד עם משיח צדקנו לארצנו הקדושה.

כאשר זוכים לבוא ביחד עם משיח צדקנו לארצנו הקדושה – "שלימות הארץ", ובאופן ד"כי רחיב ה' אלוקיך את גבולך", ביחד עם "שלימות העם" – בנערינו ובזקנינו, בכנינו ובבנותינו, "כספם וזהבם אתם" – "שלימות התורה", כללות העבודה התורה ומצוות בשלימותה,

ובאופן ד"ארו עם ענני שמיא", "כעב תעופינה וכיונים אל ארובותיהם", במהרה בימינו ממש.

(משיחת שבת-קודש פרשת משפטים, מברכים החודש וערב ראש-חודש אדר היתשמי"ג; תורת-מנחם התועודיות היתשמי"ג, כרך ב, עמ' 979 – בלתי מוגה)

ניצוצי רבי

כך ועל קביעת שיעור תורה, כתב להן הרבי:

בטח בהל' [=בהלכות] הצריכות – ויהי"ר [=ויהי רצון] שיהא בהצלחה רבה בכל, ותוספנה עליהן עוד כוי"כ [=כמה וכמה].

וזכות הרבות תלוי בהן.

בטח כאוי"א [=כל אחת ואחת] מדליקה נרות בעשוי"ט [=בערב שבת ויום-טוב], ויהא לאווי"ש [=לאורך ימים ושנים] טובות, אזכיר עה"צ [=על הציון].

כותב, אבל בקצרה...

הנה מכתב ששיגר הרבי להרה"ר ר' [חיים] שמריהו גוראריה מתל-אביב עם שובו מביקור אצל הרבי:

בית, ג' כפלו תשי"ב
ברוקלין.

הווי"ת אי"א נ"ון וכו'
מוה"ר פ"ר' ט"ו

שלום וברכה!
קבלתי מכתבך מכ"ב מ"ה, בו כתב =אבל בקצרה= ע"ד נסיעתו ואשר ספר את הפ"ש וכו' לאני"ש בלונדון פריז ובאה"ק ח"ו.

אמת הדבר אשר יתור מסה שכתב טובן מבי"ן השמים, אבל בכ"ז תיהא אם יודיע בפרטיות יותר ע"ד כל זה.

אקחא אשר מצא את ב"ב ש"י בבריאות הנכונה וכן מצב פרנסתו הוא כדבעי למחוי, והשי"ת ימלא משאלות לבבו לטובה ויזמין זיווג המתאים לבתו תתי' חביד יר"ש ולסדרן, והוא וזוגתו תתי' יראו בה איג"שן נחת חסיד'שן נחת, ז"ל צ"ח.

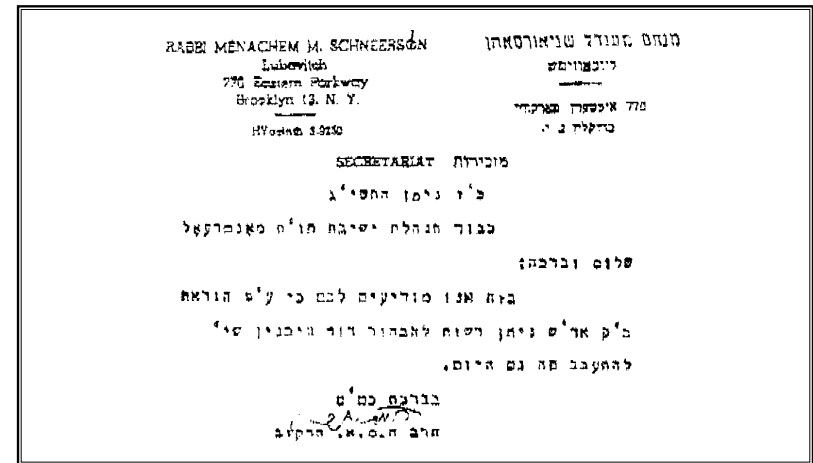
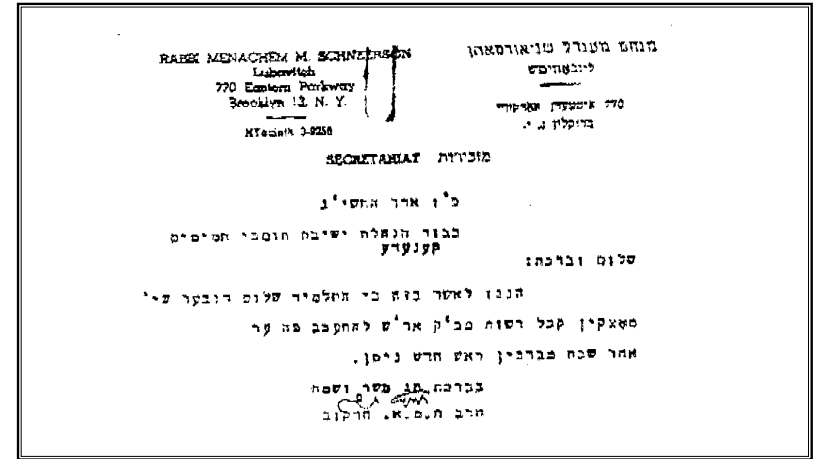
מוסג"פ התזכרה ל"ט כפלו תש"ל,
ובוראי יזכה בה את הרב"ם.

בברכה

אחר כך, ודווקא זה גבוה יותר ממה שרואים מיד. "עליך לנצל את הכוחות שקיבלת או על-כל-פנים חלק מהם, ושזה ישפיע שתהיה למדן ושוקד ועובד כמו המעלות שצריך שיהיו אצל תמים, וכשיראו שאתה עושה כן ובפרט שיש לך זכות אבות שאתה מגזע אדמו"ר הזקן, אז אפשר לחשוב על חזרה לכאן. סע לשלום ותמסור דרישת שלום..."

"תתוספנה עליהן עוד"

באחת השנים הגיעה קבוצת נערות לחצר הרבי. במענה לדיווח על

מבלי הבט באיזה אופן שעושים זאת, לא יכול להיות שזה לא יפעל לשנות את האדם. ומה שלא רואים זאת מיד זה לא הוכחה... וכידוע המבואר בלקוטי-תורה בהנוגע לחילוק שבין זריעה ונטיעה, שהצמיחה של נטיעה אורכת כשנה ובזריעה צומח הרבה יותר מהר, אבל לאיך הרי דווקא בנטיעה רואים אחר כך את התוצאות מזה שצומחים פירות מתוקים... 'ובכללות הוא כמדובר בהתועדות של

שמיני-עצרת ושמת-תורה בהנוגע למה שנותנים כאן הרבה חבילות, ואחר-כך במשך השנה צריך לפרק ולפתוח אותם. וכך גם כאן, שכאשר הגעת למקום מסויים ששם צריך אתה לקחת כוחות לזמן רב ולכמה שנים, שישאר לך גם בשעה שתיסע ממקום זה בחזרה לבית אביך, שאצלך הרי זה ארץ-ישראל, אז באמת קיבלת הרבה, אלא שיש מה שרואים מיד, ויש מה שלוקחים באופן סתום ורואים את זה רק

"נותנים כאן הרבה חבילות"

הרבי שבע רצון מהרעיון לארגן הגרלה בין אנ"ש על כרטיס טיסה לבית חיינו □ הנוסע הוא שליח של כולם, מבהיר הרבי, ומעורר שכל משתתפי ההגרלה כולם יתכוננו כאילו הם בעצמם היו הנוסעים □ "קודם הילוך על ציון של צדיק ובפרט איש כללי וביחוד נשיא ישראל, צריכה להיות ההכנה בכל חמשת עניינים הנזכרים במאמר עניין ההשתטחות לאדמו"ר האמצעי"

מאת הרב מרדכי-מנשה לאופר

המשתתפים אפשר להיות גם כזה החפץ לנסוע מפני סיבה צדדית, על-כל-פנים בטוח הדבר שרובם כוונתם להיות על הציון הקדוש, להתראות וכו', ובמילא למרות שזוכה רק אחד בהנטיעה, הנה על כל המשתתפים לעשות הכנות המתאימות כאילו הם היו הנוסעים. והרי קודם הילוך על ציון של צדיק ובפרט איש כללי וביחוד נשיא ישראל, צריכה להיות ההכנה בכל חמשת עניינים הנזכרים במאמר עניין ההשתטחות לאדמו"ר האמצעי, ומתאימים לנ"ח ח"י של נפש כל אחד מישראל.

הרבי חותם את הנושא בהבעת תקווה ("ויהי רצון") שכל הנ"ל יביא להזוה והתעוררות בפועל במחשבה, דיבור ומעשה - מתאים לרצון נשיאינו כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ ז"ע.

"הצלחה בהגרלה וכוונתה ומטרתה"

טופס אחד של מכתב-כללי פרטי (גוף המכתב נדפס באגרות-קודש, כך כה, עמ' קעב"ד) שיגר הרבי ל:

כבוד המשתתפים בהגרלה לנסיעה וכו' ובראשם הזוכים בגורל

הרבי ממשיך ומבהיר: והנה, אף אס'ימצי-לומר שבין אותם הי עליהם יחיו

הגרלה בין החסידים בארץ-הקודש ת"ו על כרטיס טיסה לרבי, החלה כבר בשנים הראשונות לנשיאותו. יוזם הרעיון ומבצעו בפועל היה הרה"ח ר' רפאל-נחמן כהן (אביו של ה'חזור' - יבלחט"א - הרה"ח הרב יואל שיחי' כהן). בכ"ה בטבת תשט"ו (אגרות-קודש, כך י, עמ' רסד) כותב לו הרבי:

נהייתי ממה שמצרף במכתבו רשימת המשתתפים בהגרלה. וכיוון שכפי מכתבו הוא מחברי ועד ההגרלה - הנה בטח ימצא האותיות המתאימות להסביר לכל המשתתפים, כי - לכאורה על-פי השולחן-ערוך (חושן-משפט רז, סעיף י"ג) ענין של הגרלה בכגון דא, היינו שהזוכה מרוויח דבר ששווה סכום גדול בהרבה ממה ששילם בעד השתתפותו, יש בזה חשש דאסמכתא באופן דלא קניא. ועל-כרחך צריך-לומר שבנידון-דין הנה כל המשתתפים הסכימו בלבב שלם להקנות את מעותיהם בלי כל שיו, וכדי שלא יהיה גם חשש דחשש - הרי טוב יהיה שזה הזוכה יתחשב כשלושם של כל המשתתפים, אשר שלוחו של אדם כמותו, ובמילא בנסיעתו של הזוכה הרי, במידה ידועה, כלאחד-ואחד מהם נוסע.

